

Evaluatie speeltempo in de nationale competitie

In de afgelopen maanden heeft de Wedstrijdcommissie gegevens verzameld voor de evaluatie van het nieuwe speeltempo (80 + 1) in de nationale competitie. Een eindrapport waarin de bevindingen van de commissie worden gepresenteerd en van toelichting, commentaar en aanbevelingen worden voorzien, zal in de juni-vergadering van de Bondsraad ter tafel liggen.

In november 2014 is aan de Bondsraad beloofd dat in de maart-vergadering al wel een aantal voorlopige uitkomsten zullen worden gepresenteerd. De Wedstrijdcommissie biedt u daarom hierbij alvastgegevens ter informatie.

De enquête die onder de teams in de nationale competitie gehouden is, had de volgende respons:

	Ontvangen formulieren	Percentage
Ereklasse	7	58 %
Hoofdklasse	18	75 %
Eerste klasse	26	72 %
Tweede klasse	41	79 %
Totaal	92	74 %

Daarnaast is (een deel van) de enquête ook aan de actieve arbiters voorgelegd; van hen zijn 24 formulieren terug ontvangen.

Hierachter vindt u cijfertabellen met een overzicht van de ontvangen antwoorden:

* allereerst de samenvattende vragen 15 (“bent u tevreden over het nieuwe tempo?”) en 17 (“wilt u liever terug naar het oude tempo?”)

* en vervolgens de vragen 1 tot en met 14.

Vraag 16 van de enquête (een open vraag: “heeft u suggesties voor een aanpassing/verbetering van het 80+1 tempo?”) leverde een bonte verzameling van antwoorden op die we in het eindrapport verder zullen bespreken.

Ten slotte presenteren we alvast twee tabellen met cijfermatige gegevens over de vragen “Heeft het nieuwe speeltempo invloed gehad op de gemiddelde partijdur in aantal zetten?” en “Heeft het nieuwe speeltempo invloed gehad op het remisepercentage?”

Namens de Wedstrijdcommissie,

Theo van den Hoek

Februari 2015

“Wij vinden het 80+1 speeltempo prettig, en hebben geen behoefte aan een nieuwe aanpassing”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
EREKLASSE	1	1	2	2	1	7
HOOFDKLASSE	4	3	4	4	3	18
1° KLASSE	2	2	4	11	8	26
2° KLASSE	0	4	6	7	24	41
TOTAAL VERENIGINGEN	7	9	16	24	36	92
	17,4 %			65,2 %		
ARBITERS	1	1	3	3	16	24

17. “ Wij vinden het nieuwe speeltempo een verslechtering, en verlangen terug naar het oude speeltempo van 50 zetten per twee uur, gevolgd door 25 per uur”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
EREKLASSE	1	1	1	4	0	7
HOOFDKLASSE	6	4	1	4	3	18
1° KLASSE	12	5	6	1	2	26
2° KLASSE	22	9	6	2	2	41
TOTAAL VERENIGINGEN	41	19	14	11	7	92
	65,2 %			19,6 %		
ARBITERS	15	5	2	0	2	24

1. “In onze directe omgeving kennen wij dammers die vanwege het nieuwe speeltempo met competitie-dammen zijn gestopt”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	10	4	3	3	5	25
1 ^e KLASSE	19	2	1	3	1	26
2 ^e KLASSE	27	5	2	3	4	41
TOTAAL VERENIGINGEN	56	11	6	9	10	92
	72,8 %			20,7 %		
ARBITERS	15	1	3	1	4	24

2. “In onze directe omgeving kennen wij dammers die door het nieuwe speeltempo meer (of weer) plezier in competitiedammen hebben gekregen”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	10	4	7	3	1	25
1 ^e KLASSE	4	3	16	3	0	26
2 ^e KLASSE	5	6	17	7	6	41
TOTAAL VERENIGINGEN	19	13	40	13	7	92
	34,8 %			21,7 %		
ARBITERS	5	2	11	5	1	24

3. “Wij vinden het prettig om vooraf te weten dat een competitiewedstrijd nu doorgaans rond 5 uur ’s middags afgelopen is”

	helemaal oneens	enigszins oneens	Neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	5	4	6	7	3	25
1 ^e KLASSE	0	2	7	7	10	26
2 ^e KLASSE	2	0	4	16	19	41
TOTAAL VERENIGINGEN	7	6	17	30	32	92
	14,1 %			67,4 %		
ARBITERS	0	3	3	5	13	24

4. “Het is jammer dat tijdnoodincidenten, waarin spelers in minder dan een minuut soms nog een handvol zetten moeten doen, elkaar door de klok proberen te jagen en achteraf notaties moeten bijwerken, niet meer bestaan”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	4	2	8	6	5	25
1 ^e KLASSE	10	6	5	5	0	26
2 ^e KLASSE	15	8	13	3	2	41
TOTAAL VERENIGINGEN	29	16	26	14	7	92
	48,9 %			22,8 %		
ARBITERS	12	4	4	1	3	24

5. “Wij maken regelmatig mee dat spelers enkele keren de digitale klok indrukken zonder een zet te doen, om elkaar extra bedenktijd toe te spelen”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	Enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	20	1	3	1	0	25
1 ^e KLASSE	19	7	0	0	0	26
2 ^e KLASSE	29	6	5	1	0	41
TOTAAL VERENIGINGEN	68	14	8	2	0	92
	89,1 %			2,2 %		
ARBITERS	15	3	2	3	1	24

6. “Wij vinden dat er met het nieuwe speeltempo te weinig bedenktijd overblijft om een lang of ingewikkeld eindspel behoorlijk door te rekenen”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	4	1	4	9	7	25
1 ^e KLASSE	3	3	8	10	2	26
2 ^e KLASSE	4	5	17	11	4	41
TOTAAL VERENIGINGEN	11	9	29	30	13	92
	21,7 %			46,7 %		
ARBITERS	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt

7. “Het nieuwe speeltempo vereist een andere planning van de verdeling van je bedenktijd over de partij. Dat was even wennen, maar we vinden het nu geen probleem meer”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	2	3	7	9	4	25
1 ^e KLASSE	0	1	3	12	10	26
2 ^e KLASSE	0	2	4	13	22	41
TOTAAL VERENIGINGEN	2	6	14	34	36	92
	8,7 %			76,1 %		
ARBITERS	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt

8. “Ook bij het nieuwe tempo hebben wij voldoende tijd om af en toe even rond te lopen en andere partijen te bekijken, naar het toilet te gaan, een drankje te halen, e.d.”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	5	3	4	6	7	25
1 ^e KLASSE	0	1	4	7	14	26
2 ^e KLASSE	2	0	3	12	24	41
TOTAAL VERENIGINGEN	7	4	11	25	45	92
	12,0 %			76,1 %		
ARBITERS	0	0	7	6	11	24

9. “Het werk van de arbiter is bij het nieuwe tempo gemakkelijker geworden, met minder kans op fouten of protesten”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	0	1	11	9	4	25
1 ^e KLASSE	0	0	12	7	7	26
2 ^e KLASSE	0	0	13	15	13	41
TOTAAL VERENIGINGEN	0	1	36	31	24	92
	1,1 %			59,8 %		
ARBITERS	1	0	4	5	14	24

10. “Het nieuwe speeltempo is prettiger voor de toeschouwers: de partijen blijven tot het einde toe interessant, zonder een “gapend gat” na de 50^e zet”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	6	2	5	10	2	25
1 ^e KLASSE	1	2	6	12	5	26
2 ^e KLASSE	2	2	8	16	13	41
TOTAAL VERENIGINGEN	9	6	19	38	20	92
	16,3 %			63,0 %		
ARBITERS	1	0	2	6	15	24

11. “Het is een nadeel dat je, als je eenmaal op een bedenktijd van 1 minuut per zet bent beland, bijna niet meer onder die tijdsdruk uitkomt”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	0	2	7	6	10	25
1 ^e KLASSE	0	2	5	13	6	26
2 ^e KLASSE	1	6	8	14	12	41
TOTAAL VERENIGINGEN	1	10	20	33	28	92
	12,0 %			66,3 %		
ARBITERS	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt

12. “Door het nieuwe speeltempo is het na de wedstrijd minder gezellig geworden: de gezamenlijke ‘après-dam’ schiet erbij in, veel clubgenoten gaan nu direct naar huis”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	5	5	5	6	4	25
1 ^e KLASSE	5	8	9	2	2	26
2 ^e KLASSE	14	15	7	3	2	41
TOTAAL VERENIGINGEN	24	28	21	11	8	92
	56,5 %			20,7 %		
ARBITERS	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	Nvt

13. “Het is prettig dat alle uitslagen tegenwoordig al zo vroeg op de zaterdagavond bekend zijn”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	2	2	10	5	6	25
1 ^e KLASSE	0	1	6	8	11	26
2 ^e KLASSE	1	0	8	8	24	41
TOTAAL VERENIGINGEN	3	3	24	21	41	92
	6,5 %			67,4 %		
ARBITERS	0	1	5	3	15	24

14. “Wij hebben soms problemen met de digitale klokken en het instellen van het Fischer-tempo”

	helemaal oneens	enigszins oneens	neutraal	enigszins eens	helemaal eens	Totaal
ERE- en HOOFDKLASSE	12	5	5	2	1	25
1 ^e KLASSE	16	5	3	2	0	26
2 ^e KLASSE	21	6	9	5	0	41
TOTAAL VERENIGINGEN	49	16	17	9	1	92
	70,7 %			10,9 %		
ARBITERS	11	5	2	5	1	24

Gemiddelde partijduur in aantal zetten bij het oude en het nieuw speeltempo

“oud” = seizoen 2011-2012 en 2012-2013

“nieuw” = seizoen 2013-2014 en 2014-2015 (t/m ronde 9)

EREKLASSE

Aantal zetten:		< 40	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	> 74
Oud	%	7,2	15,3	13,6	27,6	18,4	10,3	4,7	1,9	1,0
Oud (cum.)	%	7,2	22,5	36,1	63,7	82,1	92,4	97,1	99,0	100
Nieuw	%	6,3	16,6	16,8	17,5	17,3	13,2	7,5	2,7	2,1
Nieuw (cum.)	%	6,3	22,9	39,7	57,2	74,5	87,7	95,2	97,9	100

HOOFDKLASSE

Aantal zetten:		< 40	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	> 74
Oud	%	7,7	12,3	14,3	24,7	19,0	12,3	5,7	2,2	1,8
Oud (cum.)	%	7,7	20,0	34,3	59,0	78,0	90,3	96,0	98,2	100
Nieuw	%	9,4	12,7	14,8	19,5	18,3	14,0	6,6	3,1	1,6
Nieuw (cum.)	%	9,4	22,1	36,9	56,4	74,7	88,7	95,3	98,4	100

EERSTE KLASSE

Aantal zetten:		< 40	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	> 74
Oud	%	9,3	12,5	13,7	22,2	18,5	13,1	6,2	2,8	1,7
Oud (cum.)	%	9,3	21,8	35,5	57,7	76,2	89,3	95,5	98,3	100
Nieuw	%	9,5	12,5	14,1	18,4	19,8	14,8	6,4	2,9	1,6
Nieuw (cum.)	%	9,5	22,0	36,1	54,5	74,3	89,1	95,5	98,4	100

TWEEDE KLASSE

Aantal zetten:		< 40	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	> 74
Oud	%	15,3	12,4	14,8	19,4	16,6	12,1	5,7	2,5	1,2
Oud (cum.)	%	15,3	27,7	42,5	61,9	78,5	90,6	96,3	98,8	100
Nieuw	%	14,0	11,7	15,1	19,0	18,3	12,4	6,1	2,2	1,2
Nieuw (cum.)	%	14,0	25,7	40,8	59,8	78,1	90,5	96,6	98,8	100

Is het nieuw speeltempo van invloed op het remisepercentage?

Remisepercentage in de nationale competitie¹:

	2011-2012	2012-2013	TOTAAL “OUD”	2013-2014	2014-2015 t/m ronde 9	TOTAAL “NIEUW”
Ereklasse	49,5 % 327 / 660	53,2 % 351 / 660	51,4 % 678 / 1320	54,2 % 358 / 660	56,6 % 300 / 530	55,3 % 658 / 1190
Hoofdklasse	47,5 % 627 / 1320	49,0 % 647 / 1320	48,3 % 1274 / 2640	46,4 % 613 / 1320	50,2 % 542 / 1080	48,1 % 1155 / 2400
1 ^e klasse	45,8 % 906 / 1980	47,0 % 929 / 1980	46,3 % 1835 / 3960	47,5 % 941 / 1980	46,7 % 757 / 1620	47,2 % 1698 / 3600
2 ^e klasse	36,9 % 1014 / 2750	36,6 % 969 / 2650	36,7 % 1983 / 5400	40,0 % 1101 / 2750	39,2 % 811 / 2070	39,7 % 1912 / 4820
TOTAAL	42,8 % 2874 / 6710	43,8 % 2896 / 6610	43,3 % 5770 / 13320	44,9 % 3013 / 6710	45,5 % 2410 / 5300	45,2 % 5423 / 12010

Uit deze cijfers blijkt dat het remisepercentage in de periode 2011-2013 gemiddeld genomen lager lag dan in de periode 2013-2015. Met name in de Ereklasse en in de Tweede klasse valt de stijging in het remisepercentage op.

Toch volgt hieruit niet dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de overstap naar het nieuwe speeltempo en de stijging van het remisepercentage. Want de tabel laat zien dat zich gedurende de hele periode 2011-2015 elk jaar opnieuw (dus zonder opvallende “knik” op het breukvlak tussen oud en nieuw tempo) een gestage stijging van het remisepercentage heeft voorgedaan: van 42,8 % naar 43,8 % naar 44,9 % naar 45,5 %. Een interessante ontwikkeling, die op zichzelf zeker nader onderzoek waard is, maar die dus niet toegeschreven kan worden aan de verandering van het speeltempo!

¹ Het betreft een “ruwe” telling, niet gecorrigeerd voor (bijvoorbeeld) reglementaire uitslagen wegens niet-opkomen.